

rijksuniversiteit
groningen

Hanze Hogeschool
Groningen
University of Applied Sciences

Dorpvisie Zoutkamp

2022-2027

Vereniging
Dorpsbelangen
Zoutkamp

Inhoudsopgave

- Inleiding
 - Aanleiding
 - Doelgroep
 - Werkwijze
 - Zoutkamp anno nu
 - Onderzoek en analyse
 - Opzet van het onderzoek
 - Sterktes en zwaktes van Zoutkamp
 - Kansen en bedreigingen van Zoutkamp
 - Zoutkamp als toeristisch kerndorp - visie op de toekomst
 - Strategische doelen voor Zoutkamp
 - Concrete projecten voor Zoutkamp
-

Inleiding

- Aanleiding
- Doelgroep
- Werkwijze

Aanleiding

De Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp is een actieve organisatie, waarin het dorp breed vertegenwoordigd is.

We verkeren in de gelukkige omstandigheid dat er veel energie en mankracht beschikbaar is voor het opzetten van nieuwe projecten.

Om deze energie te kanaliseren heeft het bestuur behoefte aan een dorpsvisie waarmee richting gegeven kan worden aan de nieuwe plannen.

Doelgroep (1)

Het is de uitdrukkelijke wens van het bestuur dat deze dorpsvisie een document is ván het dorp, vóór het dorp.

We willen graag dat de Zoutkampers zich uitspreken over de toekomst van het dorp, dat vormt de basis voor het document.

Daarnaast dient een belangrijke energie-gevende bron van discussie en inspiratie te zijn waar Zoutkampers verder mee kunnen.

Doelgroep (2)

Ook kan de dorpsvisie gebruikt worden als breed gedragen beleidsstuk in de gesprekken met de bestuurlijke lagen waar de Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp regelmatig mee overlegt.

Zeker na de gemeentelijke herindeling is het belangrijker geworden om voldoende aandacht voor het dorp op te eisen binnen de grote gemeente Het Hogeland.

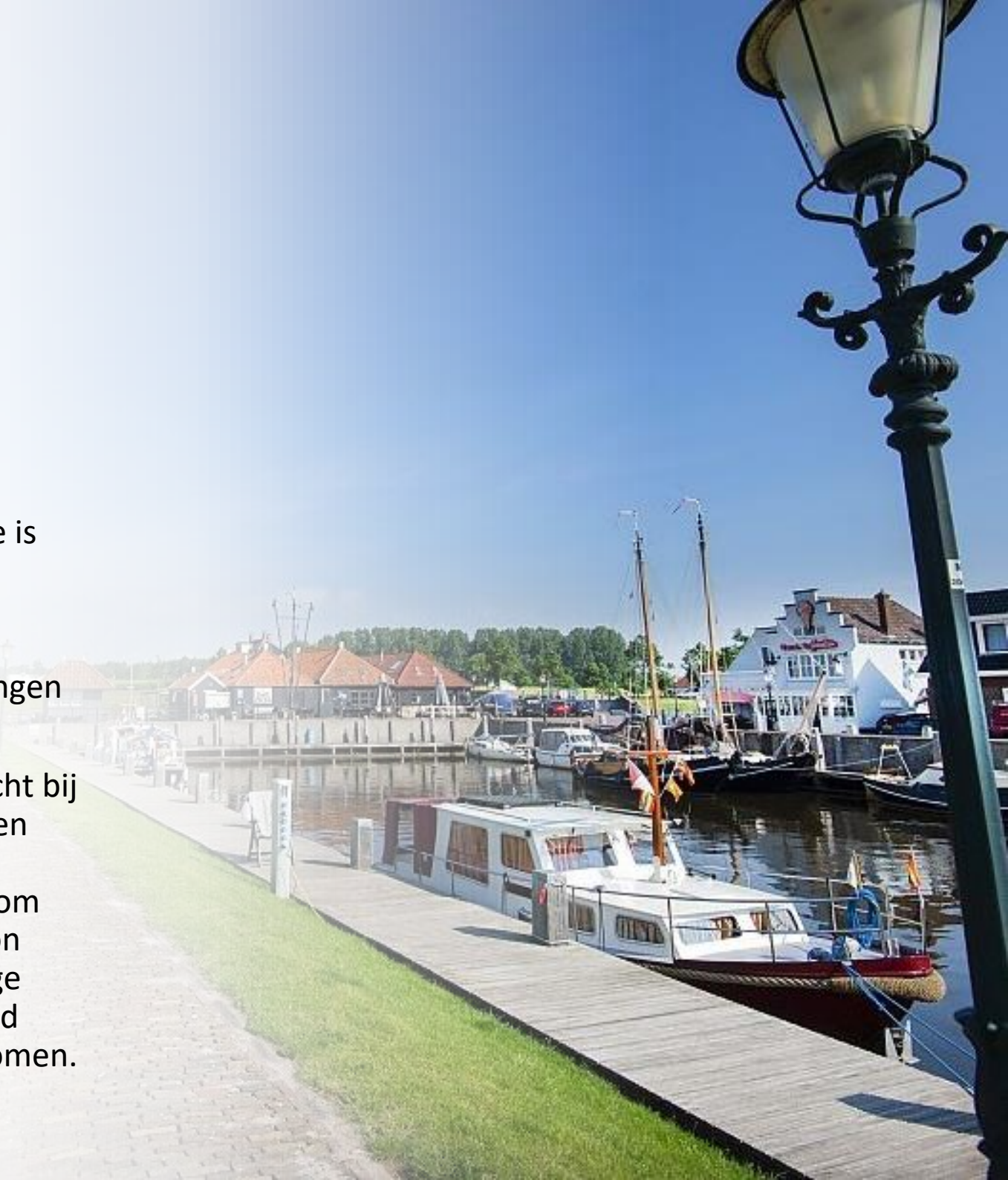
Maar ook in onze contacten met de provincie Groningen en het waterschap Noorderzijlvest en andere partijen kan de dorpsvisie helpen om consequent en op gestructureerde wijze te communiceren over de strategische richting die we als dorp voor ogen hebben.

Werkwijze (1)

Voor het ontwikkelen van deze dorpsvisie is een werkgroep in het leven geroepen, bestaande uit bestuursleden van de Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp, vertegenwoordigers van andere verenigingen uit het dorp en de lokale ondernemers.

De werkgroep heeft ondersteuning gezocht bij de Vereniging Groninger Dorpen. Door een bijdrage van “Programma Leefbaarheid provincie Groningen” werd het mogelijk om het proces te laten begeleiden door Anton Bardie. Samen met hem is een zorgvuldige werkwijze geformuleerd om tot een breed gedragen dorpsvisie voor Zoutkamp te komen.

Werkwijze (2)

Het concrete onderzoek startte met het ophalen van informatie onder de inwoners van Zoutkamp.

Daartoe is samen met studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool Groningen op basis van een groot onderzoek uitgevoerd onder diverse belangengroepen in en rondom het dorp.

Op basis van een groot aantal interviews en enquêtes hebben de studenten de sterktes en de zwaktes, alsook de kansen en bedreigingen van het dorp Zoutkamp in kaart gebracht.

Werkwijze (3)

De tweede stap bestond uit het identificeren van strategische doelen voor het dorp Zoutkamp die voortvloeien uit de confrontatie van de sterktes en de zwaktes met de kansen en de bedreigingen.

Tot slot zijn voor elk van de doelen concrete plannen geformuleerd om deze ook daadwerkelijk te bereiken.

De bovenstaande resultaten zijn in feedbackrondes met het dorp besproken; deze input is verwerkt in de uiteindelijke versie van deze dorpsvisie.

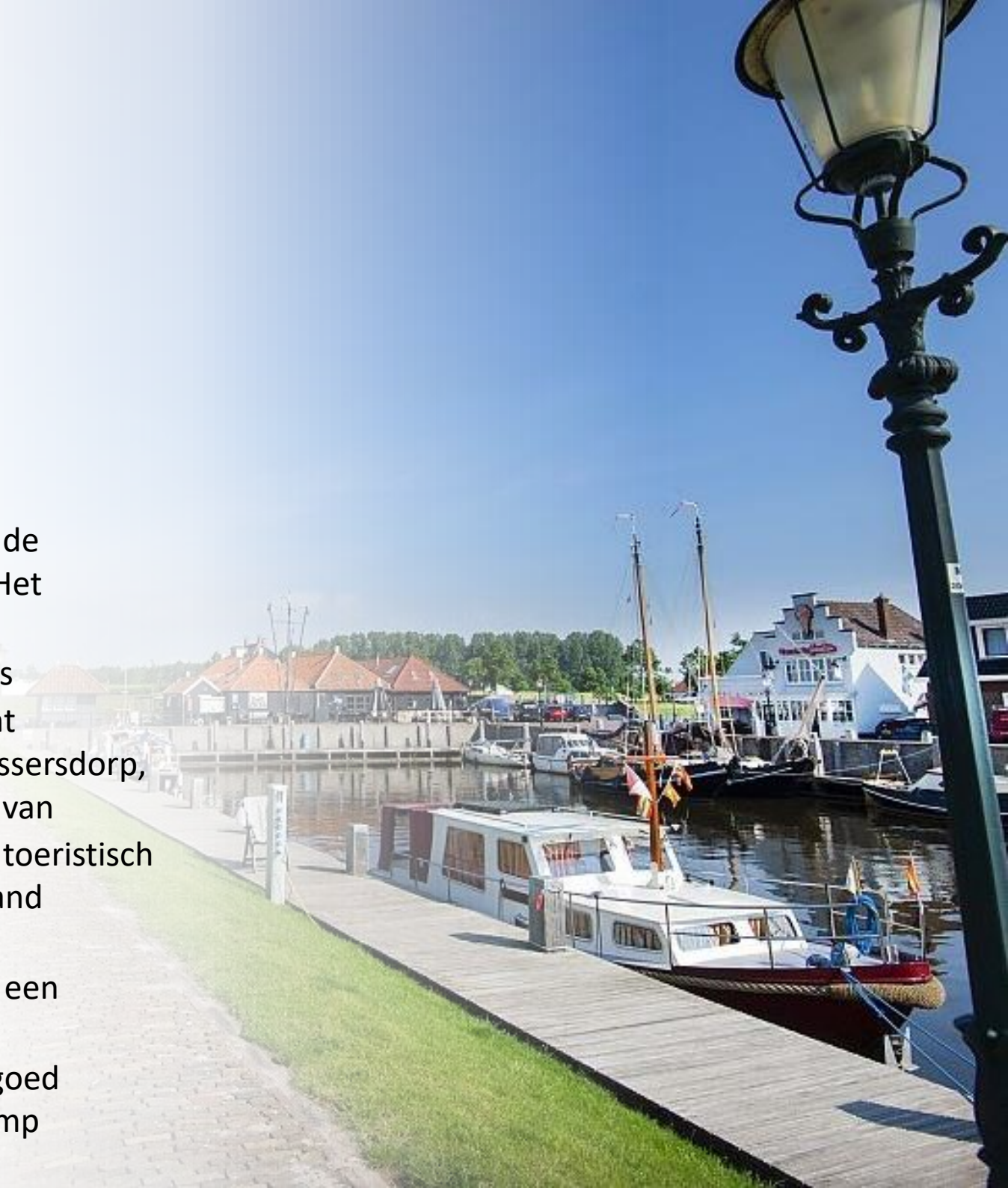

Zoutkamp anno nu

Kenmerken van Zoutkamp

- Zoutkamp ligt in het noordwesten van de provincie Groningen, in de gemeente Het Hogeland
- Zoutkamp telt ongeveer 1200 inwoners
- Door haar ligging aan vier wateren kent Zoutkamp een rijke geschiedenis als vissersdorp, en heeft daar ook nog alle kenmerken van
- Inmiddels is Zoutkamp uitgegroeid tot toeristisch kerndorp van de gemeente Het Hogeland
- Zoutkamp kent een breed aanbod van horecagelegenheden en beschikt over een compleet winkelbestand
- Er is een rijk verenigingsleven en een goed aanbod van sportfaciliteiten in Zoutkamp

Onderzoek en analyse

- Opzet van het onderzoek
- Sterktes en zwaktes van Zoutkamp
- Kansen en bedreigingen van Zoutkamp

Gebaseerd op:

- Onderzoek van Student Consultancy (2020), Rijksuniversiteit Groningen
- De afstudeerscriptie van Sander Kerkstra (2021), Hanzehogeschool Groningen
- Feedbackrondes vanuit het dorp

Opzet van het onderzoek

Voor deze dorpsvisie is onderzoek verricht door Student Consultancy (2020), Rijksuniversiteit Groningen en Sander Kerkstra (2021), Hanzehogeschool Groningen. Het dorp is gevraagd om het onderzoek van de studenten aan te vullen. Deze bronnen vormen de basis voor dit deel van de dorpsvisie.

Eerst rapporteren we de sterktes, de zwaktes, de kansen en de bedreigingen zoals die in het studentenonderzoek zijn verzameld onder diverse belangengroepen in en rondom Zoutkamp.

Op basis hiervan formuleren we in het volgende hoofdstuk de dorpsvisie voor Zoutkamp, en werken we die uit in strategische doelen. In het daarop volgende hoofdstuk presenteren we de concrete projecten die we voor elk doel geformuleerd hebben.

Sterktes van Zoutkamp

- Zoutkamp biedt veel voor mooi-weer toeristen
 - Komen ook graag terug
- Zoutkamp heeft ruimte voor woningbouw
- Zoutkamp heeft een sterke binding met de visserij
- Zoutkamp biedt werkgelegenheid
- Zoutkamp is kleinschalig
- Er heerst sterke verbondenheid onder de Zoutkampers

Bron: Student Consultancy (2020),
Rijksuniversiteit Groningen, en
feedbackrondes vanuit het dorp

Zwaktes van Zoutkamp

- Zoutkamp is niet gebouwd voor een groot aantal toeristen
- De volgende voorzieningen ontbreken in Zoutkamp:
 - Verzorgingstehuis
 - Trefplek voor het dorp (kroeg, dorpshuis)
 - Prominente horeca die voor het middaguur geopend is
- De verkeersveiligheid laat te wensen over
- Het onderhoud in het dorp is onvoldoende
- De jeugd geeft regelmatig overlast
- De jeugd beweegt te weinig
- Er is een kleine groep van vrijwilligers

Bron: Student Consultancy (2020),
Rijksuniversiteit Groningen, en
feedbackrondes vanuit het dorp

Kansen voor Zoutkamp

- Het toerisme biedt veel kansen voor Zoutkamp:
 - Inkomsten
 - Zichtbaarheid van het dorp
 - Verblijfsmogelijkheden
- Woningbouw:
 - Zoutkamp is aantrekkelijk voor Randstedelingen
 - Jeugd blijft graag op Zoutkamp wonen
- Het leegstaande gebouw van voormalig OBS de Solte Campe inzetten, bijvoorbeeld als overnachtingsmogelijkheid
- Grotere gemeente biedt mogelijk meer slagkracht om Zoutkamp goed op de kaart zetten
- Kleinschalig onderhoud
- Mogelijkheden voor (water gerelateerde) bedrijvigheid
- Leefbaarheids- en gezondheidsprojecten opzetten vanuit het dorp, met name vanuit de jeugd

Bron: Student Consultancy (2020),
Rijksuniversiteit Groningen, en
feedbackrondes vanuit het dorp

Bedreigingen voor Zoutkamp

- Problemen door toename toerisme
 - Overbelasting voorzieningen (o.a. parkeren)
- Liggeld is aan de hoge kant
- Bestempeld (blijven) worden als krimpdorp
- Niet beschikbaar stellen van privé-kavels door gemeente
- Door toegenomen schaalgrootte is Zoutkamp als dorp onvoldoende zichtbaar binnen de gemeente Het Hogeland
- De visserijsector staat onder druk. Wat als deze wegvalt?
- Overlast door dichtbijgelegen opvang van asielzoekers

Bron: Student Consultancy (2020),
Rijksuniversiteit Groningen, en
feedbackrondes vanuit het dorp

Zoutkamp als toeristisch kerndorp
- visie op de toekomst

Visie voor Zoutkamp

Zoutkamp is gelegen aan een viersprong van wateren: het Reitdiep, het Hunsingokanaal, de Lauwers en het Lauwersmeer. Het is hier goed wonen, werken en recreëren.

Het dorp en haar omgeving bieden rust en ruimte. De sterke binding met de visserij is de bron van een rijke historie en unieke culturele waarden. De liefde voor Zoutkamp is voor het leven, zowel voor de Zoutkampers als voor de toerist.

Zoutkamp is als toeristisch kerndorp een parel van de uitgestrekte gemeente Het Hogeland.

Uitwerking van de visie in thema's

Op basis van het onderzoek dat door de studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool is uitgevoerd is de visie uitgewerkt in een viertal thema's:

- Woningbouw
- Toerisme
- Leefbaarheid
- Gezondheid

In het volgende hoofdstuk worden strategische doelen voor elk van de thema's gedefinieerd.

Thema: woningbouw

Woningbouw is al jarenlang een knelpunt in Zoutkamp. Gelukkig willen veel jongeren op het dorp blijven wonen. Ook blijkt het dorp in de belangstelling te staan onder Randstedelingen die op zoek zijn naar een nieuwe vestigingsplek met voldoende rust en ruimte. Door de krapte op de woningenmarkt in het dorp is de doorstroom echter beperkt, en verloopt voornamelijk onderhands. Ook voor bedrijven is het vestigingsklimaat problematisch. Om aantrekkelijk te blijven moet er voldoende aandacht zijn voor mogelijkheden voor particulieren en bedrijven om zich hier te vestigen.

Thema: toerisme

Door haar ligging aan het water en het goede horeca-aanbod is Zoutkamp aantrekkelijk voor toeristen. Het toerisme is economisch van belang voor het dorp, en heeft een aanzuigende werking op faciliteiten en voorzieningen. Om de aantrekkelijkheid voor de toerist te behouden en te versterken zijn structurele investeringen nodig ten behoeve van het onderhoud, en in verbreding van het aanbod van met name overnachtingsfaciliteiten. Ook moeten de bereikbaarheid en de parkeerproblematiek aangepakt worden. De informatievoorziening voor toeristen blijft ook een aandachtspunt, zowel fysiek als digitaal.

Thema: leefbaarheid

Het is prettig wonen in Zoutkamp. De inwoners voelen zich veilig en zijn sterk met elkaar verbonden. Er is een rijk verenigingsleven en een goed aanbod van sportvoorzieningen. De vrijwilligers die dit mogelijk maken bestaat uit een actieve, maar kleine groep. Er zijn zorgen over de verkeersveiligheid en ontevredenheid over de staat van het onderhoud in het dorp. Is daarbij ook een rol voor het dorp weggelegd (mogelijk een dorpsbedrijf of dagbesteding)?

Thema: gezondheid

Er zijn voldoende sportvoorzieningen op het dorp. Ook is er een groot aanbod aan sportactiviteiten in het kader van “Sportdorp Zoutkamp”.

Tegelijkertijd zou beweging onder jongeren en ouderen een stimulans kunnen gebruiken.

Strategische doelen voor Zoutkamp

Gebaseerd op:

- Onderzoek van Student Consultancy (2020), Rijksuniversiteit Groningen
- De afstudeerscriptie van Sander Kerkstra (2021), Hanzehogeschool Groningen
- Feedbackrondes vanuit het dorp

Doelen rond het thema woningbouw

- Grotere beschikbaarheid van woningen creëren, om de doorstroom te verbeteren.
- Specifiek is er behoefte aan
 - Starterswoningen
 - Levensloopbestendige woningen
 - Vrije kavels
 - Woningen aan het water
 - Sociale huurwoningen
- Mogelijkheden voor wonen en werken verbeteren
 - Groter aanbod van bedrijventerreinen realiseren in en rondom het dorp

Doelen rond het thema toerisme

- Zoutkamp moet zich sterker profileren als toeristisch kerndorp van de gemeente Het Hogeland
- Het aanbod van overnachtingsmogelijkheden moet verbeteren
- Het aanbod van recreatiefaciliteiten kan beter
 - Het onderhoud ervan ook
- Ook buiten het zomerseizoen moet het dorp voldoende aantrekkelijk zijn voor de toerist
- Zoutkamp moet goed bereikbaar zijn
 - Per boot, fiets, auto en openbaar vervoer
 - Digitaal

Doelen rond het thema leefbaarheid

Fysiek:

- Het onderhoud in het dorp moet sterk verbeteren
- Verkeerssituatie moet veiliger

Sociaal:

- Activiteiten en gelegenheden handhaven die de onderlinge samenhang in het dorp stimuleren

Doel rond het thema gezondheid

- Zoutkampers moeten gestimuleerd worden om meer te bewegen

Concrete projecten voor Zoutkamp

Concrete projecten rond het thema woningbouw

- Bouwen van woningen aan de Julianastraat*
- Bouwen van woningen aan de S.H. Woldringhstraat*
- Bouwen op het voormalig Heiploegterrein aan de Husingokade
- Bij vernieuwing van woningen aandacht houden voor het vissersdorpgevoel
 - Zowel in bouwstijl als aankleding
- Aandacht voor wonen en werken op het dorp
 - Beschikbaarheid van bedrijventerrein vergroten
- Woonwensenonderzoek laten uitvoeren

*Inmiddels gerealiseerd

Concrete projecten rond het thema toerisme

- Stimuleren van groei overnachtingsmogelijkheden
 - Hotel en bed & breakfast-voorzieningen
- Stimuleren faciliteiten voor toeristen
 - Sloep- fiets- en kanoverhuur*
 - Verfraaiing en uitbreiding faciliteiten strandje “Achter diek”
 - Herstellen toegang uitkijktoren*
- Verkeersplan voor de drukke Reitdiepskade
- Stimuleren fietstoerisme
- Verbeteren bediening bruggen
- Verbeteren aanzicht Zoutkamp
 - Onderhoud / aankleding
 - Behoud, herstel en verfraaiing van historische elementen en plekken
- Verbeteren digitale en fysieke informatievoorziening

*Inmiddels gerealiseerd

Concrete projecten rond het thema leefbaarheid

Fysiek:

- Aanjagen onderhoud van het dorp
- Verkeersknelpunten oplossen
 - Reitdiepbrug
 - Hunsingobrug
 - Snelheid in de woonkern
 - Verkeerstroom groot verkeer door het dorp (met name langs de school)
- Parkeerproblematiek aanpakken
 - Blauwe belijning parkeerplaatsen Dorpsplein
 - Bewegwijzering lang parkeren terugplaatsen
 - Betere beschikbaarheid van laadpalen realiseren

Sociaal:

- Activiteiten organiseren die de onderlinge samenhang bevorderen
 - Trefpunt om elkaar te ontmoeten
- Samenwerking tussen ondernemers verder verbeteren
- Vrijwilligersbestand vergroten

Concrete projecten rond het thema gezondheid

- Activiteiten van “Sportdorp Zoutkamp” continueren
- Herstel speeltuin “de Regenboog”*
- Zowel ouderen als jongeren aanzetten om meer te bewegen
- Vervolgonderzoek naar verbetering gezondheid van dorpsbewoners

*Inmiddels gerealiseerd

Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp